

PORESKA PRAKSA

ZA NOVEMBAR 2015. GODINE

Mišljenja

PDV	2 - 13
Porez na dobit pravnih lica	14
Porez na dohodak fizičkih lica	15 - 16
Ostalo (drugi propisi).....	17 - 20

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Stopa PDV-a na mliječne proizvode (tvrdi sirevi i surutka)

Broj: 03/2- 16156/2-15

Podgorica, 06. novembar 2015. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 09/15) u članu 24a stav 1 tačka 1 propisao je da se PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% kod prometa i uvoza mlijeka i mliječnih proizvoda.

Pravilnikom o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV ("Sl. list RCG", br. 81/05, 02/06, 10/06, "Sl. list Crne Gore", br. 06/08, 46/08, 11/09, 62/15) u članu 2 stav 6 i 7 bliže je utvrđeno da se mliječnim proizvodima smatraju: maslo, sve vrste pavlake, mlaćenica, kisjelo mlijeko, jogurt, kefir, kao i ostalo fermentisano ili zakiseljeno mlijeko, bez obzira na to da li sadrže dodatke kao što su šećer ili druge materije za zaslađivanje, arome, voće i kakao. Navedeni mliječni proizvodi mogu biti koncentrovani ili nekoncentrovani.

Prilikom prodaje ili uvoza ostalih mliječnih proizvoda, pa i tvrdih sireva i surutke, PDV se obračunava po opštoj stopi od 19%, kako je i propisano članom 24 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Stopa PDV na promet i uvoz knjiga

Broj: 03/2- 16442/2-15

Podgorica, 11. novembar 2015. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) u članu 24a stav 1 tačka 5 propisao je da se PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% kod prometa i uvoza knjiga, monografskih i serijskih publikacija. Pravilnikom o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV ("Sl. list RCG", br. 81/05, 02/06, 10/06, "Sl. list Crne Gore", br. 06/08, 46/08, 11/09, 62/15) u članu 8 bliže je utvrđeno da se knjigama, odnosno monografskim publikacijama, u smislu člana 24a stav 1 tačka 5 Zakona, smatraju publikacije u tekstualnoj ili ilustrativnoj formi na štampanom ili elektronskom mediju, u jednom ili više djelova, čije je izdavanje unaprijed utvrđeno i ograničeno, a koje imaju CIP zapis (Cataloguing In Publication), uključujući međunarodni knjižni broj ISBN (International Standard Book Number), kao njegov sastavni dio.

Dakle zakonodavac prilikom utvrđivanja stope i uslova koji moraju biti ispunjeni da bi prilikom prometa knjiga bila primijenjena snižena stopa ne pravi razliku između literature iz oblasti književnosti i stručne literature. Čak i na promet udžbenika koji su odobreni za upotrebu u nastavnom procesu školskog sistema obračunava se PDV po stopi od 7%.

Prilikom prodaje knjiga koje ne ispunjavaju propisane uslove, PDV se obračunava po opštoj stopi od 19%, kako je i propisano članom 24 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Stopa PDV-a na promet „ASISISTIVNIH“ pomagala za osobe oštećenog vida

Broj: 03/7 –16839 /2-15

Podgorica, 17. novembar 2015. godine

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, broj 65/01 ... 04/06 i “Sl. list Crne Gore”, broj 16/07,40/11,09/15), u članu 24a propisano je da se PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda, i to lijekova, uključujući i lijekove za upotrebu u veterini, osim lijekova iz člana 25 stav 1 tačka 9 ovog zakona, ortotičkih i protetičkih sredstava, kao i medicinskih sredstava koja se hirurški ugrađuju u organizam.

Takođe članom 25 tačka 9 istog zakona je priopisano da se PDV plaća po stopi od 0 % na lijekove i medicinska sredstva, određena listom lijekova, odnosno medicinskih sredstava koja se propisuju i izdaju na teret Fonda za zdravstveno osiguranje.

Pravilnikom o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV-a, bliže se utvrđuju proizvodi i usluge iz člana 24a Zakona o porezu na dodatu vrijednost, a čiji se promet, odnosno uvoz oporezuje po sniženoj stopi PDV-a.

U članu 3 tačka 15 Pravilnika taksativno su nabrojana pomagala za slijepe i slabovide čiji se promet, odnosno uvoz oporezuje po sniženoj stopi PDV.

Dakle, na osnovu citiranih odredbi Zakona i Pravilnika prodaja „ASISISTIVNIH“ pomagala za osobe oštećenog vida koje navodite u vašem dopisu se ne nalaze u grupi proizvoda koji se oporezuju po 0%, niti po sniženoj stopi PDV-a, te samim tim ste u obavezi da na fakturama obračunate i iskažete PDV po opštoj stopi od 19% , bez obzira što iste proizvode nabavljate putem interneta.

Stopa PDV-a na autobuske karte, pravo na odbitak ulaznog PDV-a i povraćaj dijela akcize za utrošeno gorivo za autobuse koji su uzeti u zakup

Broj: 03/7 –16000 /2-15

Podgorica, 03. novembar 2015. godine

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (“Službeni list RCG”, br. 65/01 ... 76/05 i “Službeni list CG”, br. 16/07 ... 9/15) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Po sniženoj stopi od 7%, saglasno odredbama člana 24a stav 1 tačka 9 istog Zakona, između ostalog, PDV se obračunava i plaća na usluge javnog prevoza putnika i njihovog ličnog prtljaga. Odredbama člana 6 stav 1 tačka 9 Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju (“Sl. list RCG”, br. 45/05 ... 18/14), pod javnim prevozom putnika ili tereta podrazumijeva se prevoz koji je pod jednakim uslovima dostupan svim korisnicima prevoznih usluga i obavlja se u komercijalne svrhe. Članom 23 navedenog Zakona propisano je da se javni prevoz putnika u drumskom saobraćaju obavlja kao linijski prevoz, slobodni prevoz i kao posebni oblik prevoza.

Da bi poreski obveznik, odnosno prevoznik ostvario pravo obračuna PDV-a po sniženoj stopi iz navedenog člana, prevoznik mora pružiti dokaz da je registrovan za vršenje javnog prevoza (kopneni, pomorski i priobalni prevoz putnika), da posjeduje licencu nadležnog Ministarstva, da prevoz putnika vrši svojim prevoznim sredstvom, plovnim

objektom u tačno određenim terminima, te se samo u tom slučaju smatra se da se bavi javnim prevozom i za izvršene usluge prevoza na fakturi iskazuje i obračunava PDV-a po stopi od 7%.

Članom 37 Zakona o PDV-u je propisano da poreski obveznik može, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, odbiti PDV koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, prilikom uvoza proizvoda i kao primalac (korisnik) usluge ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhe ostvarivanja prihoda pri obavljanju oporezive djelatnosti, pri čemu samostalnost, trajnost i namjera ostvarivanja prihoda moraju postojati istovremeno.

Što se tiče vašeg pitanja u vezi prava na odbitak ulaznog PDV-a za gorivo koje se koristi za autobuse koje ste uzeli u zakup od drugog pravnog lica, ukazujemo da je članom 17 Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju ("Sl. list RCG", br. 45/05 ... 18/14) propisano da za obavljanje djelatnosti javnog prevoza u drumskom saobraćaju, pravno ili fizičko lice mora imati u vlasništvu, zakupu ili lizingu određeni broj prevoznih sredstava u zavisnosti od vrste prevoza, što znači da ukoliko su vozila uzeta u zakup i o tome postoji validna dokumentacija, smatra se da poreski obveznik obavlja djelatnost i da po osnovu tako zakupljenih vozila može koristiti pravo na odbitak ulaznog PDV za nabavljene proizvode koje koristi u svrhe obavljanja djelatnosti.

Napominjemo da pored ispunjenja opštih uslova propisanih za pravo na odbitak ulaznog PDV-a da bi se ovo pravo stvarno iskoristilo poreski obveznik koji obavlja ovu djelatnost mora ispuniti sve uslove propisane Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju, voditi sve propisane evidencije i u knjigovodstvu obezbijediti dokaze o stvarnoj potrošnji goriva (putni nalozi, MRC, zapis o pređenoj kilometraži, itd...) iz koje se nedvosmisleno može utvrditi opravdanost povraćaja.

Što se tiče prava na povraćaj dijela akcize za utrošeno gorivo za autobuse koji su uzeti u zakup, predlažemo da se obratite Upravi carina, s obzirom da je od 01.01.2015. godine u njihovoj nadležnosti primjena Zakona o akcizama, a samim tim i odlučivanje po zahtjevima za povraćaj dijela plaćene akcize.

Mjesto oporezivaja usluga održavanja sajta kada je strano lice pružalac usluga

Broj: 03/2-17521/2-15

Podgorica, 27. novembar 2015. god.

Član 3 Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 09/15) propisuje da je predmet oporezivanja promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Član 12 stav 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisuje da ako strano lice koje vrši isporuku proizvoda, odnosno usluga u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, tada je obveznik plaćanja PDV primalac tih proizvoda odnosno usluga.

Shodno članu 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu mjestom izvršenog prometa usluga smatra se mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu.

Međutim, propisani su i izuzeci od ovog pravila. Član 17 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, propisuje da se na usluge inženjera, advokata, notara, revizora, računovođa, tumača, prevodilaca i drugih sličnih usluga savjetovanja, usluge elektronske obrade podataka i pružanja informacija, uključujući i informacije o poslovnim postupcima i iskustvima, usluge ekonomske propagande i telekomunikacije, oporezuju prema mjestu primaoca usluge.

Dakle, u situaciji kada ino lice pruža usluge domaćem licu i kada se radi o uslugama koje se oporezuju prema mjestu primaoca usluge, u tom slučaju PDV obveznik je domaće lice kome je pružena usluga i isto je u obavezi da obračuna i plati PDV na fakturama koje mu ispostavlja strano lice.

Tehnika obrnutog zaračunavanja PDV –a se primjenjuje kada strano lice koje vrši isporuku proizvoda, odnosno usluga u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, pa PDV plaća primalac tih proizvoda, odnosno usluga (član 12 tačka 2 zakona) i kada je mjesto oporezivanja usluga određeno prema mjestu primaoca usluge(član 17 stav 3).

Kod tehnike obrnutog zaračunavanja PDV, domaće lice je u obavezi da na osnovu primljenog računa od ino lica, sačini račun obračuna PDV i iskaže ga u knjigama izdatih i primljenih računa, što znači da primalac usluga- obveznik PDV –a ima pravo da svoj izlazni PDV umanjí za iznos PDV –a koji je platio (obračunao) kao primalac usluge. Na svom računu primalac usluga obavezno stavlja napomenu da se radi o uslugama koje je pružilo strano lice, te da je prema članu 17 stav 3 Zakona obveznik PDV primalac usluge, odnosno rezidentno lice i dužno je da ga spoji sa računom koji mu je poslao pružalac usluga. Ovi obračunati iznosi se iskazuju u mjesečnoj prijavi za obračun PDV-a Obrascu "PR PDV -2", u koloni 18 - PDV na usluge inostranih lica - unijeti ukupan iznos PDV kojeg plaća, odnosno obračunava primalac usluge i kao ulazni i izlazni PDV. Uplatni račun za plaćanje poreza na usluge ino lica je: 820-15112-21 - Porez na dodatu vrijednost na usluge stranih lica.

Dakle, ukoliko ino lice pruža usluge domaćem licu, a iste su u vezi elektronskih i informacionih usluga, domaće lice je u obavezi da obračuna i plati PDV prema članu 12 stav 2 i članu 17 stav 3 Zakona.

Mjesto oporezivanja usluga prevoza kada je strano lice organizator putovanja

Broj: 03/2-17558/2-15

Podgorica, 25. novembar 2015. god.

Prema članu 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...09/15) mjestom izvršenog prometa usluga smatra se mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno. Postoji izuzetak od navedenog pravila pa je u stavu 2 tačka 2 navedenog zakona propisano da se mjestom vršenja prometa usluga smatra, put ili dio puta kojim se vrši usluga prevoza. Ako se usluga prevoza ne obavlja samo u Crnoj Gori (već i u inostranstvu), ovaj zakon se primjenjuje samo na dio usluge prevoza koji se obavlja u Crnoj Gori.

Navedene odredbe zakona obavezuju crnogorskog obveznika PDV da na usluge prevoza roba i putnika obračuna porez na dio usluga prevoza kroz CG, ukoliko usluge prevoza obavlja i van Crne Gore.

Inače, usluge prevoza oporezuju se po opštoj stopi od 19%. Izuzetak su usluge javnog prevoza putnika koje pruža poreski obveznik koji obavlja djelatnost javnog prevoza putnika i prtljaga u skladu sa regulativom kojom se reguliše javni prevoz u drumskom saobraćaju, kada se usluga prevoza putnika oporezuje po sniženoj stopi od 7%.

U slučaju da ino lice pruža usluge prevoza putnika za domaćeg poreskog obveznika, u tom slučaju ino lice ne obračunava porez na dodatu vrijednost na dio puta kroz CG već je to obaveza domaćeg PDV obveznika. Shodno se primjenjuju odredbe člana 12 stav 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost koji propisuje da ako strano lice koje vrši isporuku proizvoda, odnosno usluga u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, tada je obveznik plaćanja PDV primalac tih proizvoda odnosno usluga.

Tehnika obrnutog zaračunavanja PDV –a se primjenjuje kada strano lice koje vrši isporuku proizvoda, odnosno usluga u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, pa PDV plaća primalac tih proizvoda, odnosno usluga (član 12 tačka 2 zakona). Kod tehnike obrnutog zaračunavanja PDV, domaće lice je u obavezi da na osnovu primljenog računa od ino lica, sačini račun obračuna PDV i iskaže ga u knjigama izdatih i primljenih računa, što znači da primalac usluga- obveznik PDV –a ima pravo da svoj izlazni PDV umanja za iznos PDV –a koji je platio (obračunao) kao primalac usluge. Na svom računu primalac usluga obavezno stavlja napomenu da se radi o uslugama koje je pružilo strano lice, te da je prema članu 12 stav 2 Zakona poreski dužnik primalac usluge, odnosno rezidentno lice dužno je da ga spoji sa računom koji mu je poslao pružalac usluga. Ovi obračunati iznosi se iskazuju u mjesečnoj prijavi za obračun PDV-a Obrascu "PR PDV -2", u koloni 18 -PDV na usluge inostranih lica - unijeti ukupan iznos PDV kojeg plaća, odnosno obračunava primalac usluge i kao ulazni i izlazni PDV. Uplatni račun za plaćanje poreza na usluge ino lica je: 820-15112-21 - Porez na dodatu vrijednost na usluge stranih lica.

Dakle, ukoliko ino lice pruža usluge prevoza turista u svoje ime i za svoj račun, odnosno nastupa samostalno, onda u tom slučaju nije u obavezi da na dio usluga prevoza kroz CG obračunava porez na dodatu vrijednost.

Mjesto prometa usluga izrade projekta za nepokretnost koja se nalazi u Crnoj Gori (u slučaju kada je investitor domaća firma, a usluge izrade projekta pruža nerezidentno pravno lice)

Broj: 03/7 – 17378/2-15

Podgorica, 24. novembar 2015. godine

Članom 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", broj 65/01 ... 04/06 i "Sl. list Crne Gore", broj 16/07 ... 29/13,09/15) i članom 34 Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", broj 65/02 ... 30/13), propisano je da se kod utvrđivanja mjesta isporuke usluga, primjenjuje opšte načelo da je mjesto obavljene usluge tamo gdje je sjedište, odnosno stalno boravište ili prebivalište lica koje obavlja usluge, ako navedenim propisima nije drugačije određeno.

Članom 17 stav 2 tačka 1 propisano je da se izuzetno od stava 1 ovog člana, mjestom vršenja prometa usluga smatra mjesto u kome se nepokretnost nalazi, ako se usluga vrši neposredno u vezi sa nepokretnostima, uključujući i usluge posredovanja u prometu nepokretnosti, procjene nepokretnosti, pripremni radovi u građevinarstvu.

Na osnovu naprijed navedenog, postoji obaveza domaćeg pravnog lica da po ispostavljenoj fakturi od strane nerezidentnog stranog lica obračuna i uplati PDV.

U slučaju izvođenja građevinskih radova od strane nerezidentnog pravnog lica, ukoliko ti radovi traju duže od šest mjeseci, u skladu sa članom 4 stav 4 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, nerezidentno pravno lice je u obavezi da osnuje poslovnu jedinicu preko koje će obavljati svoje poslove.

Poslovna jedinica u smislu poreskih obaveza ima status kao i domaća pravna lica, odnosno u obavezi je da uskladi svoje poslovanje sa propisima koje važe za domaća pravna lica.

Poreski tretman usluga tehničkog pregleda vozila i posredovanje kod njihove registracije kod nadležnog organa

Broj: 03/2- 16780/2-15

Podgorica, 17. novembar 2015. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) u članu 3 propisuje da je predmet oporezivanja promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema odredbi člana 13 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, poreski obveznik je lice koje obavlja bilo koju poslovnu djelatnost, proizvodnu, trgovinsku, uslužnu i profesionalnu djelatnost.

Prema članu 20 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, osnovica PDV je sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV, ako ovim zakonom nije drukčije određeno. Prema stavu 8 tačka 2 navedenog člana Zakona u poresku osnovicu se ne uračunavaju iznosi koje poreski obveznik primi od svog naručioca kao povraćaj za troškove koje je platio u njegovo ime i za njegov račun i vodi ih u svom knjigovodstvu kao prolazne stavke, pri čemu poreski obveznik mora obezbijediti dokaze o stvarnom iznosu tih izdataka i ne smije odbiti obračunati PDV od tih transakcija. Takođe, članom 46 stav 7 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br. 64/08, ... 30/13) propisano je da u poresku osnovicu ne ulaze iznosi koje poreski obveznik zaračuna, primi ili izda u ime i za račun drugog lica, ako ih u svom knjigovodstvu vodi na prolaznim računima (prolazne stavke).

Lica kojima je djelatnost pružanje usluga tehničkog pregleda vozila i posredovanje kod njihove registracije kod nadležnog organa, od klijenta naplaćuju propisani novčani iznos na ime takse za registraciju i ta sredstva vodi u svojim poslovnim knjigama kao prolazne stavke jer ih uplaćuju u ime svog klijenta, a u korist javnih prihoda.

Ovi iznosi ne ulaze u oporezivu osnovicu, u skladu sa članom 13 stav 6 navedenog Zakona i ne iskazuju se u mjesečnoj prijavi poreza na dodatu vrijednost.

Dakle, oporezivim iznosom kod lica koja pružaju uslugu tehničkog pregleda vozila, se smatra naplaćeni iznos naknade kod obavljanja ovih usluga. Ukoliko se isti naplaćuje u gotovini, poreski obveznik je dužan izdati fiskalni račun, a za klijente koji uplaćuju sredstva preko žiro računa dužan je izdati poreski račun-fakturu. Poreski obveznik iskazuje ovaj oporezivi iznos naknade u mjesečnoj prijavi poreza na dodatu vrijednost.

Poreski tretman provizije za uslugu posredovanja kod prinudne naplate

Broj: 03/2- 16861/2-15

Podgorica, 18. novembar 2015. godine

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Sl. list CG", br. 16/07 ... 09/15) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema odredbi člana 13 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, poreski obveznik je lice koje obavlja bilo koju poslovnu djelatnost, proizvodnu, trgovinsku, uslužnu i profesionalnu djelatnost.

Prema članu 20 Zakona o porezu na dodatu vrijednost osnovica PDV je sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV, ako ovim zakonom nije drukčije određeno. Prema stavu 8 tačka 2 navedenog člana Zakona u poresku osnovicu se ne uračunavaju iznosi koje poreski obveznik primi od svog naručioca kao povraćaj za troškove koje je platio u njegovo ime i za njegov račun i vodi ih u svom knjigovodstvu kao prolazne stavke, pri čemu poreski obveznik mora obezbijediti dokaze o stvarnom iznosu tih izdataka i ne smije odbiti obračunati PDV od tih transakcija. Takođe je članom 46 stav 7 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br. 64/08 ... 30/13) propisano da u poresku osnovicu ne ulaze iznosi koje poreski obveznik zaračuna, primi ili izda u ime i za račun drugog lica, ako ih u svom knjigovodstvu vodi na prolaznim računima (prolazne stavke).

Ukoliko PDV obveznik po zaključenom poslu sa klijentom naplaćuje, prima preko suda ili na drugi način, određena novčana sredstva u korist svog klijenta-nalogodavca i ta sredstva vodi u svojim poslovnim knjigama kao prolazne stavke, onda ti iznosi ne ulaze u oporezivu osnovicu. S obzirom da poreski obveznik, koji posreduje kod prinudne naplate u korist svog klijenta, prima određeni iznos naknade kod obavljanja ovih usluga, taj iznos naknade-provizije se smatra oporezivim prometom. Ukoliko poreski obveznik ne uplati naplaćeni iznos sredstava svom klijentu u ugovorenom roku, u tom slučajuna naplaćeni iznos sredstava će se smatrati prihodom. U mjesečnoj prijavi za obračun PDV-a u oporezivu osnovicu po stopi od 19% se iskazuje iznos prihoda koji prima advokat za izvršeni promet usluga.

Dakle, u konkretnom slučaju poresku osnovicu predstavlja sve što je poreski obveznik naplatio od svog klijenta ili će primiti od naručioca posla za izvršeni promet usluga. Za utvrđivanje momenta obračuna poreske obaveze nije od uticaja činjenica da se radi o naplati prihoda iz perioda kada lice nije bilo PDV obveznik.

Pravo na oslobađanje od plaćanja PDV-a na isporuku proizvoda i usluga za gradnju i opremanje ugostiteljskog objekta kategorije pet i više zvjezdica

Broj: 03/7- 16344/2-15

Podgorica, 11. novembar 2015. godine

Članom 25 stav 1 tačka 10a Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Sl. list Crne Gore", br. 16/07 ... 09/15), propisano je da se PDV plaća po stopi 0 % na isporuku proizvoda i usluga za gradnju i opremanje ugostiteljskog objekta kategorije pet i više zvjezdica, energetskog objekta za proizvodnju električne energije instalisane snage veće od 10MW i kapaciteta za proizvodnju prehrambenih proizvoda razvstanih u okviru sektora C grupa 10 Zakona o kvalifikaciji djelatnosti ("Sl. list CG" br. 18/11), čija investiciona vrijednost prelazi 500.000 €.

Pravilnikom o postupku oslobađanja od plaćanja poreza na dodatu vrijednost investitora i isporuku određenih proizvoda i usluga ("Sl. list Crne Gore", br. 17/15), propisani su uslovi, način i postupak oslobađanja.

Članom 37 Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisano je da poreski obveznik može prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze odbiti PDV, koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga, od drugog poreskog obveznika, prilikom uvoza proizvoda i kao primalac (korisnik) usluge, ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhe ostvarivanja prihoda pri obavljanju oporezive djelatnosti, pri čemu samostalnost, trajnost i namjera ostvarivanja prihoda moraju postojati istovremeno.

Pravo na odbitak ulaznog PDV ima poreski obveznik koji obavlja oporezivi promet proizvoda i usluga za koje je zakonom priznato pravo na odbitak pretporeza, pod sljedećim uslovima:

- da računi za nabavljene proizvode i obavljene usluge sadrže sve podatke propisane članom 32 stav 1 Zakona;
- da je isporuka proizvoda ili usluga izvršena (primljena) od strane drugog obveznika PDV-a;
- da za primljene proizvode ili usluge nije isključeno pravo na odbitak pretporeza, u skladu sa članom 37 Zakona;
- da su primljeni proizvodi, odnosno usluge namijenjeni za obavljanje djelatnosti poreskog obveznika.

Kako je u članu 37 stav 4 tačka 1 navedenog Zakona propisano da poreski obveznik može odbiti ulazni PDV koji se odnosi na promet proizvoda, odnosno usluga, koji su oslobođeni plaćanja PDV-a, na osnovu člana 25 Zakona, mišljenja smo da imate pravo na odbitak PDV-a koji je obračunat po fakturi od strane podizvođača koje angažujete, ukoliko ispunjavate zakonom propisane uslove i posjedujete validnu dokumentaciju.

Što se tiče pitanja koja se odnosi na povraćaj PDV po navedenom osnovu, ukazujemo na odredbe člana 50 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, kojima je propisano da, ako je iznos poreske obaveze (izlazni porez) u poreskom periodu manji od iznosa ulaznog PDV-a, koji poreski obveznik može odbiti u istom poreskom periodu, razlika mu se priznaje kao poreski kredit za naredni poreski period, odnosno na zahtjev se vraća u roku od 60 dana od dana podnošenja prijave za obračun PDV.

Poreskom obvezniku koji pretežno izvozi proizvode i poreskom obvezniku koji u više od tri uzastopna obračuna PDV iskazuje višak ulaznog PDV, razlika PDV vraća se u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave za obračun PDV.

Ukoliko je poreskom obvezniku istekao rok za plaćanje drugih poreza, razlika po osnovu PDV mu se umanjuje za iznos poreskog duga.

Poreskom obvezniku koji je ostvario pravo na povraćaj ulaznog PDV, a istovremeno ima obaveze po osnovu carinskog duga (po osnovu PDV), na njegov zahtjev, može se odobriti preusmjeravanje tih sredstava za plaćanje PDV pri uvozu.

Ispravka odbitka ulaznog PDV-a kod rashodovanja opreme

Broj: 03/7 –16859 /2-15

Podgorica, 17. novembar 2015. godine

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, broj 65/01 ... 04/06 i “Sl. list Crne Gore”, broj 16/07,40/11,09/15), u članu 39 stav 2 je propisano da, ako se u toku perioda od pet godina od kalendarske godine u kojoj je počela da se koristi oprema izmijene uslovi koji su u toj godini bili opredjeljujući za odbitak ulaznog PDV, se ispravka ulaznog PDV vrši za period od izmjene okolnosti. Za nepokretnosti se, umjesto perioda od pet godina, uzima u obzir period od 10 godina.

Početak korišćenja opreme, odnosno nepokretnosti, iz stava 2 ovog člana smatra se poreski period u kojem je izvršen (odnosno nije izvršen) odbitak ulaznog PDV.

Opremom iz stava 2 ovog člana smatra se oprema koja se, na osnovu propisa o računovodstvu, uključuje u opredmećena (materijalna) osnovna sredstva poreskog obveznika.

Ispravka odbitka ulaznog PDV se može izvršiti ukoliko je razlika veća od 30 eura.

Dakle, ako se radi o opremi koja je korišćena duže od pet godina, a koja se rashoduje u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast, nije potrebno vršiti ispravku ulaznog PDV, a ukoliko se radi o opremi koja se rashoduje u okviru roka od pet godina potrebno je izvršiti ispravku odbitnog dijela PDV, na način kako propisuje citirani član zakona.

Pravo na odbitak ulaznog PDV-a prilikom kupovine namještaja za opremanje poslovnog prostora

Broj: 03/7-16527/2

Podgorica, 13. novembar 2015. godine

Poreski obveznik, u skladu sa članom 37 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (“Službeni list RCG”, br. 65/01 ... 76/05 i “Službeni list CG”, br. 16/07 ... 09/15), može prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, odbiti PDV (pretporez) koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, prilikom uvoza proizvoda i kao primalac (korisnik) usluge (ulazni PDV), ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhe obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV.

Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost (“Službeni list RCG”, br. 65/02 ... 16/06 i “Službeni list CG”, br. 64/08 ... 32/15) u članu 93, pretporez je definisan kao iznos poreza na dodatu vrijednost koji je, u skladu sa članom 32 Zakona, posebno iskazan na

računima za isporučene (nabavljene) proizvode i usluge koje su poreskom obvezniku izvršili drugi poreski obveznici.

Članom 94 Pravilnika propisani su uslovi za ostvarivanje prava na odbitak PDV-a, koji moraju biti kumulativno ispunjeni i to za poreske obveznike koji obavljaju oporezive isporuke proizvoda i usluga i isporuke za koje je Zakonom priznato pravo na odbitak pretporeza.

U slučaju da pravno lice izdaje u zakup objekat, prilikom kupovine namještaja za opremanje poslovnog prostora može ostvariti pravo odbitaka pretporeza uz ispunjenje odredbi člana 37 Zakona. Takođe, pravno lice je dužno da PDV iskaže na fakturi u skladu sa odredbama Zakona o PDV-u.

Poreski tretman novčanih bonova koje poslodavac daje svojim zaposlenima i poslovnim partnerima

Broj: 03/2-17555/2-15

Podgorica, 26. novembar 2015. godine

Prema članu 5 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/02, ... 79/05 i "Službeni list CG", br. 64/08 ... 9/15) upotreba proizvoda u neposlovne svrhe smatra se ako poreski obveznik koristi proizvode koji su dio njegovih sredstava i upotrijebi ih za lične potrebe i za potrebe svojih zaposlenih, otuđi ih bez naknade ili uz naknadu, odnosno iskoristi u svrhe koje nijesu u funkciji obavljanja njegove djelatnosti. Takva upotreba, odnosno otuđenje, smatra se prometom proizvoda izvršenim uz naknadu, te podliježe obračunu i plaćanju PDV-a.

Takođe, je članom 21 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/02 ... 79/05 i "Službeni list CG", br. 64/08 i 32/15) bliže određeno da izdaci na ime korišćenja proizvoda i usluga u neposlovne svrhe podliježu obračunu i plaćanju PDV-a, ako je poreski obaveznik pri nabavci proizvoda i usluga za te namjene ostvario odbitak ulaznog PDV-a.

Sa stanovišta Zakona o PDV-u, davanje "bonova", odnosno davanje mogućnosti zaposlenima i poslovnim partnerima da kupuju robu iz njegovih poslovnih sredstava u novčanim vrijednostima od 10, 20, 50 ili 100 eura bez naknade, smatra se prometom proizvoda izvršenim uz naknadu, te podliježe obračunu i plaćanju PDV-a.

Shodno članu 5 stav 2 Zakona o PDV-u, davanje poklona manje vrijednosti su izuzeti od oporezivanja, ako se daju povremeno i ne daju istim licima. Prema članu 20 navedenog pravilnika, poklonom manje vrijednosti smatraju se proizvodi čija pojedinačna vrijednost bez PDV-a ne prelazi vrijednost od 30 eura.

Odredbama člana 14 stav 1 i 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09 ... 60/14) propisano je da se pod ličnim primanjem smatra prihod koji poreski obveznik ostvari od zaposlenja kao i prihodi ostvareni po drugom osnovu, koji su, u skladu sa ovim zakonom, upodobljeni sa radnim odnosom. Prema stavu 4 istog člana zakona, ličnim primanjima smatraju se i primanja ostvarena u obliku bonova, akcija ili robe, činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda poreskog obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem. Prema tome, poslodavac kao isplatilac prihoda, poklonodavac, vrši obračun i obustavu poreza na dohodak fizičkih lica po stopi od 9%, odnosno 13%, što znači da se kroz poslovne knjige evidentira obaveza za plaćanje poreza i trošak za plaćeni iznos poreza.

Članom 15 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica je propisano da je oporezivi dohodak od prihoda po osnovu ličnih primanja predstavlja iznos bruto primanja iz člana 14 ovog zakona.

Prema članu 46 stavu 3 navedenog zakona akontacija poreza na lična primanja obračunava se od poreske osnovice, koju čini iznos bruto ličnih primanja ostvarenih u određenom obračunskom periodu.

Prema članu 18a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list CG", br. 13/07 ... 08/15) doprinosi se ne plaćaju na lična primanja ostvarena u obliku robe, poklona i kod činjenja ili pružanja pogodnosti zaposlenom, osim ako se ta lična primanja daju kao kompenzacija za neisplaćenu zaradu.

U izvještaju "IOPPD" ovaj obračun poreza se iskazuje pod šifrom 079-Ostale naknade na koje se plaća samo porez na dohodak fizičkih lica.

Dakle, poslodavac je u obavezi da na sve isplate koje imaju tretman ličnih primanja, shodno navedenim odredbama člana 14 Zakona, obračuna porez na dohodak fizičkih lica po važećoj poreskoj stopi.

Članom 11 Zakona o porezu na dobit ("Službeni list RCG", br. 65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br. 40/08, 86/09 ... 61/13) je propisano da se kao rashodi u poreske svrhe, ne priznaju troškove koje nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i troškovi koji se ne mogu dokumentovati. Dakle, trošak firme koji je nastao kod činjenja navedenih pogodnosti ne smatra se rashodom u poslovne svrhe i poreski obveznik poreza na dobit je dužan da za iznos utvđenog troška izvrši korekciju kroz poresku prijavu Obrazac "PD" r.b. 7.

Poreski tretman usluga i isporuka proizvoda osnovnih školskih ustanova

Broj: 03/2- 16860/2-15

Podgorica, 17. novembar 2015. godine

Shodno članu 26 stav 1 tačka 5 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) plaćanja PDV su oslobođene usluge od javnog interesa i to između ostalog i usluge i isporuke proizvoda osnovnih školskih ustanova. Dakle, ne obračunava se PDV kada osnovna škola pruža usluge iz djelokruga svoje osnovne djelatnosti. Međutim, to ne znači da su osnovne škole oslobođene plaćanja PDV-a koji im je na ispostavljenoj fakturi obračunao PDV obveznik za isporučene oporezive usluge ili proizvode. Naime, Zakon o porezu na dodatu vrijednost u članu 3 propisao je da je predmet oporezivanja PDV promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu.

Poreski tretman prodaje robe kupcu koja se finansira iz NATO granta

Broj: 03/7 –16779 /2-15

Podgorica, 17. novembar 2015. godine

Članom 25 stav 12 Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“ br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list Crne Gore", broj 16/07 ... 09/15) je propisano da se PDV plaća po stopi 0% na isporuku proizvoda, odnosno usluga kada je međunarodnim sporazumom, odnosno ugovorom o donaciji predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi

poreza, kao i da će se način i postupak za ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja PDV-a urediti propisom Ministarstva finansija.

Uputstvom o načinu sprovođenja postupka u vezi sa ostvarivanjem prava na oslobođenje od plaćanja poreza na dodatu vrijednost, u slučajevima kada je to predviđeno međunarodnim sporazumom, odnosno ugovorom („Sl. list RCG“, br. 34/03), propisano je da se prilikom uvoza proizvoda, kao i kod isporuke proizvoda i obavljanja usluga u zemlji ne plaća porez na dodatu vrijednost u slučaju kada je to predviđeno međunarodnim sporazumom, odnosno ugovorom. Dakle, sredstva donatorskih pomoći ne mogu se koristiti za plaćanje poreza u Crnoj Gori.

Kada se radi o poreskom oslobođanju na iznos inostrnih donacija želimo da vas informišemo o uslovima pod kojima se može izvršiti oslobođanje.

Pravo na oslobođenje u skladu sa citiranim Uputstvom ostvaruje uvoznik, odnosno kupac proizvoda, odnosno usluga (međunarodna organizacija ili domaće lice), s tim što se kupcem proizvoda odnosno usluga kod realizacije projekta iz oblasti građevinarstva smatra potpisnik ugovora o izvođenju radova sa inostranim donatorom, odnosno nadležnim državnim organom.

Oslobođenje od plaćanja poreza na dodatu vrijednost se ostvaruje na osnovu poreske potvrde koju izdaje ministarstvo nadležno za oblast iz koje se realizuje projekat.

Poreska potvrda mora sadržati podatke iz člana 4. navedenog Uputstva i to :

1. naziv međunarodnog sporazuma, odnosno ugovora,
2. broj ugovora evidentiran kod Ministarstva inostranih poslova i potvrdu da je ugovor na snazi,
3. odredbu sporazuma, odnosno ugovora kojom je predviđeno poresko oslobođenje,
4. vrijednost projekta po ugovoru,
5. specifikaciju proizvoda koji se uvoze, odnosno nabavljaju u zemlji i usluga koje se koriste u zemlji,
6. datum izdavanja potvrde,
7. pečat i potpis ovlašćenog lica izdavaoca potvrde.

Potvrda koju ste dostavili u prilogu akta izdata od strane Odsjeka za bezbjedonosne izazove NATO-a , kojom se konstatuje da je na osnovu člana 9 i 10 Sporazuma iz Otave i Ministarske odluke br.ET580L7620 iz 1967 godine kojom je Organizacija Sjeverno Atlanskog Saveza oslobođena svih vrsta poreza, ukazuje na osnov da bi se mogle primijeniti citirane odredbe Zakona o PDV, međutim predlažemo da se za konačni stav da li se NATO može smatrati međunarodnom organizacijom u smislu odredbi Zakona o PDV-u, obratite Ministarstvu finansija kao nadležnom organu za autentično tumačenje propisa iz oblasti poreske politike.

POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA

Prihodi po osnovu dividendi i udjela u dobiti rezidentnih pravnih lica iskazuju se pod rednim brojem 42 Prijave poreza na dobit pravnih lica (Obrazac PD)

Broj: 03/2- 16778/2-15

Podgorica, 16. novembar 2015. godine

Zakon o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 61/13) u članu 9 propisao je da se prihodi od dividendi i udjela u dobiti drugih pravnih lica izuzimaju iz poreske osnovice primaoca, ako je njihov isplatilac obveznik poreza po ovom zakonu. Na ovaj način se izbjegava dvostruko oporezivanje jednog te istog obveznika po istom osnovu. Naime, Zakon o porezu na dobit pravnih lica odredbama člana 29 stav 1 tačka 1 i stav 2 određuje da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku po stopi od 9 % na osnovicu koju čini iznos bruto prihoda isplaćenih po osnovu dividendi i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim i fizičkim licima. Pri ovom određenju nije od uticaja međusobni odnos isplatioca i primaoca prihoda od dividendi i udjela u dobiti. Dakle, prihodi po navedenom osnovu su već oporezovani prilikom isplate obračunavanjem i obustavom poreza po odbitku od strane isplatioca.

Konstatujemo da se za iznos prihoda po osnovu dividendi i udjela u dobiti rezidentnih pravnih lica iskazanog u bilansu uspjeha vrši umanj enje poreske osnovice pod rednim brojem 42 Prijave poreza na dobit pravnih lica (Obrazac PD).

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Oporezivanje kapitalnog dobitka od nepokretnosti

Broj: 03/2- 16015/2-15

Podgorica, 04. novembar 2015. godine

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 60/14) u članu 12 propisao je da se porez na dohodak fizičkih lica plaća i na prihode ostvarene po osnovu kapitalnih dobitaka. Shodno članu 37a i članu 37b pomenutog Zakona oporezivi prihod po osnovu kapitalnog dobitka od nepokretnosti je razlika između prodajne i nabavne cijene nepokretnosti. Dalje se odredbama članova 37c i 37d bliže određuje što se smatra prodajnom i nabavnom cijenom u svrhu utvrđivanja kapitalnog dobitka po osnovu prodaje nepokretnosti.

Prodajnom cijenom nepokretnosti, u ovom slučaju zemljišta, smatra se ugovorena cijena, umanjena za dokumentovane troškove prodaje te nepokretnosti. Ako je ugovorena cijena niža od tržišne, prodajnu cijenu utvrđuje nadležni poreski organ.

Nabavnom cijenom nepokretnosti smatra se cijena po kojoj je poreski obveznik stekao nepokretnost, odnosno cijena nepokretnosti koju je utvrdio poreski organ prilikom sticanja te nepokretnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na promet nepokretnosti. Ako je poreski obveznik stekao nepokretnost po osnovu poklona ili nasljedja, pod nabavnom cijenom smatra se cijena po kojoj je poklonodavac, odnosno ostavilac stekao tu nepokretnost. Ovako utvrđene nabavne cijene usklađuju se godišnje sa rastom cijena na malo od dana sticanja do dana prodaje nepokretnosti, a prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike. Ako se nabavna cijena ne može utvrditi na propisani način nabavnu cijenu nepokretnosti predstavlja 80% od prodajne cijene.

Porez na kapitalne dobitke obračunava se godišnje po stopi od 9% i plaća se istovremeno sa podnošenjem godišnje poreske prijave (Obrazac GPP FL) koja se podnosi područnom poreskom organu do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu, a sve u skladu sa članovima 43 i 50a Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Međutim, ukoliko je negativna razlika između prodajne i nabavne cijene nepokretnosti u tom slučaju u pitanju je kapitalni gubitak koji, naravno, ne podliježe oporezivanju.

Oporezivanje naknade penzioneru-članu odbora direktora

Broj: 03/2- 16341/2-15

Podgorica, 10. novembar 2015. godine

Naknade koje se isplaćuju članovima odbora direktora, upravnih odbora, nadzornih odbora, skupština i drugih njima sličnih tijela u pravnim licima, imaju tretman ličnih primanja koja podliježu oporezivanju. Oporezivi dohodak od prihoda po osnovu ličnih primanja predstavlja iznos bruto primanja. Ukoliko penzioneri članovi odbora direktora, po tom osnovu primaju određenu naknadu, u tom slučaju isplatilac prilikom isplate naknade obračunava, obustavlja i uplaćuje porez na dohodak po stopi od 9 %, odnosno 9% i 13%

zavisno od toga da li su ta primanja na mjesečnom nivou do 720,00 eura ili preko 720,00 eura. Navedeno u vezi oporezivanje naknade penzioneru-članu odbora direktora zasnovano je na odredbama člana 12 stav 2 tačka 1, člana 14 stav 3 tačka 6, člana 15 i člana 46 stav 4 i 5 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 60/14). Takođe, članovi odbora direktora u privrednom društvu i drugom pravnom licu i članovi upravnih odbora u javnim preduzećima i ustanovama koji za svoj rad primaju naknadu su i obveznici doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje. Doprinos za PIO za ove obveznike obračunava i uplaćuje isplatilac naknade, prilikom njene isplate, na teret osiguranika po stopi od 20,5% primijenjene na osnovicu koju čini bruto naknada za rad u odboru direktora, odnosno upravnom odboru. Naznačeno u vezi obveznika doprinosa za PIO, načina obračuna, osnovice I stope propisano je članom 5 stav 1 tačka 4, članom 9 stav 1 tačka 2, članom 15 stav 1 tačka 2 i članom 21 stav 5 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 08/15)

U IOPPD unos se vrši pod šifrom 033, odnosno 033 i 082, zavisno od toga da li je bruto naknada penzioneru članu odbora direktora do ili preko 720,00 eura.

Za penzionere koji su članovi odbora direktora i njima sličnih tijela u dodatak „B“ (obrazac JPR) u rubriku 4.2 unosi se šifra 165, kao i za zaposlene penzionere.

Poreski tretman naknada koje poslodavac isplaćuje zaposlenom za povećane troškove rada i boravka na terenu (terenski dodatak)

Broj: 03/2- 15774/2-15

Podgorica, 30. oktobar 2015. godine

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 60/14) u članu 5a stav 2 tačka 3 propisao je da se porez na dohodak ne plaća na primanja ostvarena po osnovu naknade za povećane troškove rada i boravka na terenu (terenski dodatak) do 100 € mjesečno, ako nije obezbijeđen smještaj i ishrana.

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 08/15) u članu 3a stav 1 propisao je da je osnovica za obračun i plaćanje doprinosa bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljene rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Imajući u vidu navedene zakonske odredbe i navode iz Vašeg dopisa da se zaposlenom pored obezbijeđene ishrane na terenu (pretpostavljamo da ima i obezbijeđen smještaj) isplaćuje i terenski dodatak zaključujemo da se takvo primanje u cjelosti uračunava u zaradu i podliježe obračunu poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.

OSTALO (DRUGI PROPISI)

Pravo na subvencije prilikom zapošljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem nakon obavljenog stručnog osposobljavanja

Broj: 03/2- 16071/2-15

Podgorica, 04. novembar 2015. godine

Uredba o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica ("Sl. list Crne Gore", br. 11/12, 40/13, 55/14) u članu 1 stav 2 alineje 6 određuje da subvencije može koristiti poslodavac koji "zaposli lice sa stečenim visokim obrazovanjem nakon obavljenog stručnog osposobljavanja" bez određenja da li ga zapošljava na neodređeno ili određeno vrijeme. Na osnovu tako formulisane odredbe zaključujemo da ima pravo poslodavac da koristi propisane subvencije ako zaposli lice sa stečenim visokim obrazovanjem nakon obavljenog stručnog osposobljavanja bez razlike da li je ugovor o radu zaključen sa tim licem na neodređeno ili određeno vrijeme.

Subvencije propisane Uredbom o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica, poslodavac može koristiti do 31. decembra 2015. Godine, do kada će se shodno članu 7 primjenjivati ova Uredba, ukoliko se do isteka navedenog datuma ne propiše produženje njene primjene.

Postupak obračuna poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na zarade iz ranijih perioda

Broj: 03/2- 16343/2-15

Podgorica, 10. novembar 2015. godine

U principu kod obračuna poreza na lična primanja i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje primjenjuju se oni propisi koji su važili na dan isplate neto zarade, a u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Službeni list RCG“, br. 65/01, ... 78/06 i „Službeni list CG“, br. 86/09 ... 60/14).

Raniji izvještaj OPD1 se odnosio na isplaćene zarade za sve zaposlene u obračunskom periodu, sačinjavao se izvještaj OPD3 o svim uplaćenim doprinosima zaposlenih, kao i M4 obrazac matične evidencije fonda PIO. Tek od 2011. godine sa izvještajem IOPPD obračun i uplata se povezuje sa licem kome se uplaćuje zarada, odnosno, naknada po JMBG.

U ovom slučaju, je od strane poslodavca potrebno podnijeti OPD1 izvještaj za obračunski period za koji se vrši isplata, sa obračunom bruto zarade i obračunom poreza i doprinosa za obavezno osiguranje, kako i nalažu zakonski propisi (npr. OPD1 za novembar 2015. godine uz poziv na obračunski period za koji se podnosi obračun poreza i doprinosa 01.07.2009.-31.12.2010.). Poslodavac je u obavezi da sačini M4 izvještaj koji dostavlja Fondu PIO kako bi se ova uplata evidentirala u matičnu evidenciju Fonda. Što se tiče izvještaja IOPPD, poslodavac podnosi mjesečni izvještaj za svaki obračunski period za lice koje odlazi u penziju (54 mjesečna izvještaja). Kada poslodavac bude isplatio zarade i ostalim zaposlenim dužan je da podnese izmijenjene izvještaje (IOPPD). Poreski postupak predviđa da je poslodavac

dužan da kod podnošenja ovih izvještaja podnese zahtjev područnoj jedinici Poreske uprave u kojem će obrazložiti da se radi o isplati zaostalih zarada licu koje odlazi u penziju. Najniža mjesečna osnovica doprinosa je osnovna zarada na koju se obračunavaju i plaćaju doprinosi za jedan kalendarski mjesec osiguranja, propisana opštim kolektivnim ugovorom za odgovarajuću kategoriju stručnosti, iskazana u bruto iznosu (neto od 193,00 eura iskazano u bruto iznosu).

Stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje na ugovorene naknade - šifra 048 u IOPPD

Broj: 03/2- 16858/2-15

Podgorica, 17. novembar 2015. godine

Kod ugovorene naknade za lica koja nijesu prijavljena na PIO i zdravstveno osiguranje po drugom osnovu unos obračunatih i plaćenih javnih prihoda u IOPPD vrši se pod šifrom 048 pri čemu se doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava po stopi od 12,80%. Ova stopa je utvrđena Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 08/15), koji je stupio na snagu 28. februara 2015. godine. Odmah nakon ove zakonske izmjene stope izvršena je izmjena i u Šifrniku osnova za obračun koji možete naći na sajtu Poreske uprave www.poreskauprava.gov.me i to na naslovnoj strani u odjeljku "korisničko uputstvo"- specifikacija osnova za obračun.

Obaveza nevladinih organizacija da vode poslovne knjige i sastavljaju godišnje finansijske iskaze

Broj: 03/2- 16369/2-15

Podgorica, 11. novembar 2015. godine

Članom 37 Zakona o nevladinim organizacijama ("Službeni list CG", br. 39/11) propisano je da je nevladina organizacija koja je tokom kalendarske godine, po svim osnovama, ostvarila prihod veći od 10.000,00 eura, dužna da godišnji finansijski izvještaj, usvojen od nadležnog organa te organizacije, objavi na svojoj internet stranici, u roku od deset dana od dana usvajanja izvještaja. Takođe je članom 39 navedenog zakona propisano da se prilikom brisanja iz registra predstavnštva strane organizacije, dostavlja, između ostalog i dokaz o podnijetom završnom računu sa bilansom stanja i bilansom uspjeha.

Dakle, navedene odredbe Zakona o nevladinim organizacijama upućuju, da su nevladine organizacije dužne da vode poslovne knjige i sastavljaju godišnje finansijske izvještaje i objavljuju ih na svojoj internet stranici.

Članom 6 stav 1 i 2 Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni list CG", br. 80/08 i 32/11) je propisano da su pravna lica dužna da godišnje finansijske iskaze sa stanjem na dan 31. decembra poslovne godine predaju Poreskoj upravi do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu. U članu 1 stav 2 navedenog zakona propisano je da se odredbe ovog zakona primjenjuju na pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i dio stranog društva. Shodno članu 6a Zakona obavezu sastavljanja finansijskih iskaza imaju mala pravna lica koja su dužna da Poreskoj upravi dostavi bilans stanja, bilans uspjeha i statistički aneks.

Prema odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Službeni list RCG“, br. 65/01 ... 80/04 i „Službeni list CG“, br. 40/08 ... 61/13), nevladine organizacije nijesu poreski obveznici poreza na dobit ukoliko obavljaju nedobitnu djelatnost. Ukoliko obavljaju privrednu djelatnost iste su dužne da izvrše registraciju kod CRPS Poreske uprave shodno članu 29 Zakona o nevladinim organizacijama.

Dakle, NVO su dužne da u skladu sa članom 6 stav 2 i članom 6a stav 2 Zakona o računovodstvu i reviziji sačine i dostave poreskoj upravi godišnji finansijski iskaz (koji se koristi za potrebe statistike), dok su NVO koje obavljaju privrednu djelatnost u obavezi da pored podnošenja godišnjeg finansijskog iskaza sačine i dostave Poreskoj upravi prijavu poreza na dobit pravnih lica obrazac („PD“) sa bilansom stanja i bilansom uspjeha i statistički aneks.

Nepoštovanje navedenih odredbi zakona su sankcionisane kaznenim mjerama iz člana 19 Zakona o računovodstvu i reviziji.

Član 19c Zakona o računovodstvu i reviziji propisuje:

(1) da novčanom kaznom od 1.100 eura do 16.500 eura kazniće se za prekršaj pravno lice iz člana 6a st. 1 i 2 ovog zakona koje Poreskoj upravi, u roku propisanim članom 6 stav 2 ovog zakona, ne dostavi, u papirnoj i elektronskoj formi, finansijske iskaze i konsolidovane finansijske iskaze (član 6 stav 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 550 eura do 1.100 eura.

Naše je mišljenje da se prekršajna mjera u skladu sa članom 19c Zakona o računovodstvu i reviziji odnosi na pravna lica koja obavljaju privrednu djelatnost, odnosno NVO koje obavljaju privrednu djelatnost, zbog nepoštovanja odredbi člana 6 stav 2 navedenog zakona.

Poreski tretman prometa nepokretnosti

Broj: 03/7 –16779 /2-15

Podgorica, 17. novembar 2015. godine

Prije samog oporezivanja nekog građevinskog objekata PDV-om, treba razriješiti pojedine dileme, koje se prije svega javljaju kod poreskih obveznika, a odnose se na to šta se smatra novoizgrađenim objektom i šta se uzima kao prvi promet novoizgrađene nepokretnosti, a koji je oporeziv PDV-om. Svakako da treba sagledati i značenje i vrstu upisa nekog prava na nepokretnosti u katastru, jer poreski obveznici često smatraju da je bilo koji zaključeni ugovor ili bilo koji pravni posao, koji je osnov za neku vrstu upisa u katastarskoj evidenciji, razlog da prikažu u svojim poslovnim evidencijama kao da je izvršen prvi promet novoizgrađenog objekata koji je oporeziv PDV-om. Međutim, pravna priroda ugovora o izgradnji se ne određuje prema naslovu, već prema pravima i obavezama koje iz tog ugovora proizilaze.

Mišljenja smo da je novoizgrađeni objekat samo onaj koji je završen, za koji je izvršen tehnički prijem i investitor ga tek tada može staviti na raspolaganje kupcu, tj. vršiti njegovu prodaju, a kupac nakon toga može vršiti uknjižbu na svoje ime u katastarskoj evidenciji. Dakle, u ovom momentu je došlo do prvog prometa novoizgrađenog objekata koji se oporezuje PDV-om, jer se samo uknjižba smatra upisom kojim se konačno stiču, prenose ili prestaju prava na nepokretnostima. U suštini, prvi prenos prava raspolaganja na

новоizgrađenom građevinskom objektu ili ekonomski djeljivoj cjelini može da izvrši isključivo investitor. Ovakav prenos se oporezuje porezom na dodatu vrijednost po stopi od 19%, a svaki sljedeći promet se oporezuje porezom na promet nepokretnosti po stopi od 3%.

Poreski tretman unosa nepokretnosti u društvo kao osnivački ulog

Broj: 03/7 –16931 /2-15

Podgorica, 04. novembar 2015. godine

Odredbe Zakona o porezu na promet nepokretnosti ("Sl. list Crne Gore", br. 36/13) se primjenjuju na nepokretnosti koje se nalaze na teritoriji Crne Gore, a koje nijesu izuzete ovim zakonom.

Članom 4 u stavu 3 Zakona o porezu na promet nepokretnosti je propisano da se prometom nepokretnosti u smislu sticanje prava svojine na nepokretnosti, smatra: kupoprodaja, razmjena, nasljeđivanje, poklon, unošenje i povlačenje nepokretnosti iz privrednog društva, sticanje nepokretnosti u postupku likvidacije ili stečaja, sticanje nepokretnosti na osnovu odluke suda ili drugog nadležnog organa, kao i drugi načini sticanja nepokretnosti.

Članom 13 navedenog zakona je propisano poresko oslobođenje kod unosa nepokretnosti u privredno društvo, i to:

(1) Porez na promet nepokretnosti ne plaća se u slučaju kada se nepokretnost unosi u privredno društvo kao osnivački ulog ili se povećava osnovni kapital, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima;

(2) Porez na promet nepokretnosti ne plaća se u slučaju kada se nepokretnost stiče u postupku pripajanja, spajanja i podjele privrednih društava koje se vrši u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

Navedene odredbe člana 13 stav 1 Zakona o porezu na promet nepokretnosti, upućuju na Zakon o privrednim društvima kada je u pitanju oslobođenje od plaćanja poreza na promet kod unosa nepokretnosti u privredno društvo.

Dakle, ukoliko osnivač (ortak, član društva, društvo ili akcionar) unosi nenovčani ulog, odnosno nepokretnost u društvo kao osnivački kapital društva, u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima, ovaj promet ne podliježe oporezivanju.

Takođe, unos nepokretnosti u privredno društvo kod povećanje osnovnog kapitala društva iz sredstava društva i povećanje osnovnog kapitala kroz povećanje udjela članova društva ili akcionara u skladu sa članom 57 Zakona o privrednim društvima, ne podliježe porezu na promet.